

MONTSERRAT MINOBIS, degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya

"La democràcia passa perquè les informacions siguin plurals, objectives i neutres"

Odei Antxustegi-Etxearte

És l'actual degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya. **Montserrat Minobis Puntonet** va néixer a Figueres fa 61 anys. Estudià Filosofia i Lletres i Ciències de la Comunicació. Ha treballat en diverses emissores de ràdio: Ràdio Popular de Figueres, de la cadena COPE; Ràdio Espanya, de Barcelona; RNE a Catalunya i Ràdio 4. I també a la televisió. Va fer de redactora i entrevistadora en *l'Informatiu Miramar*, i després presentà i dirigí altres programes. Durant els anys setanta, va participar en la potenciació del moviment feminista a Catalunya i coordinà l'àmbit de la ràdio dins del Congrés de Cultura Catalana. Ha presidit, també, l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya i la Xarxa de Dones Periodistes Europees de l'estat espanyol. Ha escrit a *l'Avui*, *Hoja del Lunes*, *Oriflama*, *Hora Nova*, i *Serra d'Or*, entre d'altres. I l'han distingida amb diferents premis. És autora del llibre *Aureli M. Escarré: abat de Montserrat, 1946-1968* (1978). Recentment ha publicat, a més, *Rigoberta Menchú. La veu dels indígenes* (Pòrtic). I és professora associada de Facultat de Comunicació Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra.

- **Hi ha premsa totalment independent?**

- Desitjaria que n'hi hagués. Però, de què parlem? D'independència política o econòmica?

- **De fet, les dues estan molt lligades.**

- Sí. Els grups privats de comunicació

OAE

cada cop són més poderosos i, per tant, vulgues no vulgues també incideixen en la seva línia editorial. Segurament els mitjans no són totalment independents però, en tot cas, els professionals del periodisme sí que ho haurien de ser, i crec que ho són en la seva immensa majoria.

- **Ara s'acosten les eleccions al Parlament...**

- Sí, i les generals i les europees no queden gaire lluny. Antigament, si fem referència al nostre país en concret, hi

havia la premsa de partit. Era molt poderosa, important, feta amb rigor. I, és clar, tenia una tendència claríssima. Ara sembla que ha desaparegut però, evidentment, és molt difícil sostrair-se al que ja forma part de la societat: que cadascú té la ideologia que té i cerca el mitjà de comunicació més pròxim a la seva manera de pensar. Jo crec que el que bàsicament s'ha de buscar en els mitjans no és la independència. Perquè la independència econòmica no existeix. O pertany a un grup, o reps sub-

vencions públiques i pots estar marcat ideològicament pel govern de torn, cosa que dissortadament sol passar amb massa freqüència. El que hem de pretendre és ser el més neutrals possibles. Els mitjans per una banda i, sobretot i específicament, la gent que informa.

- Hi ha alguna manera de regular la manipulació dels mitjans públics per part dels governs?

- En teoria, els mitjans que són propis dels ens públics haurien de ser els més plurals, però tots els governs tenen tendència a influir-hi. Fixa't que no parlo dels "mitjans del govern", eh? Sovint es diu que "el mitjà públic forma part del govern..." I no. El mitjà públic és de tothom perquè el paguem entre tots. Tornant a la pregunta, em deies si hi ha alguna manera de regular la manipulació. Doncs la veritat és que aquesta és una professió que no es regula. Els periodistes tenim un codi deontològic que estableix uns principis ètics a l'hora d'informar, però no hi ha una autoregulació dels mitjans de comunicació, amb l'excepció de Catalunya. Aquí tenim el Consell de l'Audiovisual (que fins i tot té poder sancionador) i el de la Informació.

- A nivell local, de vegades es creen consells cívics o ciutadans per controlar determinats mitjans públics municipals. Què en penses?

- Que és una bona idea. Però em sembla que això s'ha de repensar una mica. Si ja hi ha els Consells de la Informació i de l'Audiovisual de Catalunya, no cal duplicar esforços. El més important és que la ciutadania sàpiga que té aquests organismes on acudir sempre que se senti maltractada per les informacions.

- Creus que la gent els coneix?

- No, i aquí hi ha una manca. Els mitjans de comunicació han de treballar en aquest sentit. Els ciutadans han de saber que els tenim. A la resta de comunitats autònomes espanyoles no existeixen.

GA-E

- I, aleshores?

- Doncs la Federació d'Associacions de la Premsa de l'estat Espanyol té un codi deontològic, però no posseeix cap

- De totes maneres, els ciutadans se n'adonen. En el cas d'Espanya, per exemple, la gent que pensa diferent del PP es queixa de la manipulació dels informatius de TVE.

- Sí, però, en el cas que hi hagi un cert malestar, a qui acudeixen per protestar? Evidentment, es fa a través de mitjans de comunicació, però no hi ha cap consell que els pugui dir: "Escoltin, senyors, que ho feu malament això..."

"En teoria, els mitjans que són propis dels ens públics haurien de ser els més plurals, però tots els governs tenen tendència a influir-hi"

ens que vigili si es vulnera. És clar, quan no hi ha aquestes bones pràctiques, difícilment ens podem sostraure a les pressions polítiques i econòmiques.

- Ja...

- Jo el que més lamento, quan veiem als telediaris de TVE o de qualsevol mitjà públic que una informació ha estat pressionada per qui mana, és que

0A-E

el professional que està en exercici de la seva professió no sàpiga lluitar per la seva independència de criteri.

- **No és una lluita gens fàcil...**

- És clar, perquè tu estàs treballant en un mitjà que és el que et paga el sou. Per una banda t'has de batre per la teva voluntat de ser independent i de mantenir un codi ètic de conducta. I per l'altra, et veus pressionat per qui et paga cada mes. És molt complex. Però poc a poc, jo crec que els periodistes s'adonen que han de marcar la seva independència. Els professionals cada vegada estem més a l'aguait d'aquest tema, ja sigui per la pressió de la societat, d'associacions, o de col·legis professionals com el nostre. Fixa't que ara hem fet un document sobre els mitjans públics, refet d'un anterior que havíem redactat abans de les anteriors eleccions autonòmiques. Creiem que hi ha coses que s'han de renovar.

- **Quines?**

- Que els criteris de composició dels consells d'administració que fan el seguiment de la Corporació Catalana de Ràdio-Televisió, com el Consell de l'Audiovisual, no siguin fets amb criteris de quota política sinó de professio-

cipals o informatius de la campanya electoral. La premsa escrita no té aquesta cotilla que l'encorseta. La ràdio i la televisió sí.

- **Sempre hi ha polèmiques entre els partits...**

- Perquè es preocupen més pel minutatge que pels continguts. S'acusen: "Tu has sortit més que jo..." Quan el més important és quina ha estat la informació i com s'ha donat. En el fons, encara som una democràcia jove i hem d'aprendre algunes coses. La democràcia no passa pel minutatge, sinó

perquè les informacions siguin plurals, objectives i neutres, democràtiques. És un tema que fa riure. Avui un diari ja ho especificava: "CiU, tants minuts; PSC, tants; ERC, tants; PP tants; IC, tants". ¡Què ridícul! El més important és la qualitat de la informació. Però això els partits polítics encara no ho han entès. Aquestes coses potser les agafem més de pressa la ciutadania. ■

"El que més lamento és que el professional que està en exercici de la seva professió no sàpiga lluitar per la seva independència de criteri"

nalitat, per exemple. En el document hi ha unes conclusions al respecte que són molt clares.

- **L'heu publicat recentment. Amb les eleccions aprop, esteu més alerta?**

- Hi estem sempre. El que passa és que les eleccions vénen molt marcades per les juntes electorals, que són les que determinen, en el cas dels mitjans audiovisuals, les quotes d'espais muni-